

Danske variationer

Med dette nummer begynder en ny æra for Dansk Teologisk Tidsskrift. Fra og med dette nummer udkommer tidsskriftet kun digitalt, men til gengæld med fuld adgang fra publikationsdagen. Vi håber, at dette vil føre til endnu større udbredelse og interesse for DTT, end den der allerede er til stede.

Dette nummer indeholder tre artikler, der hver især behandler vigtige aspekter af dansk teologi- og kirkehistorie. I den første artikel "Vom Ehebruch und weglauffen". Skilsmissegrunde hos Bugenhagen, Hemmingsen og Frederik II" udvider Per Ingesman vores viden om efterreformatorisk dansk retshistorie. Som blandt andet den amerikanske retshistoriker John Witte Jr. har vist, var efterreformatorisk retshistorie præget af to hovedlinjer, en skriftbunden og en fortsættelse af kanonisk retstradition. Ingesman viser her, hvad det betød for dansk ægteskabslovgivning, idet han sammenligner Johannes Bugenhagens "Vom Ehebruch und weglauffen" skrevet til Christian III i 1539 med dels Niels Hemmingsens *Libellus de coniugio, repudio, et divortio* fra 1572, dels Frederiks II's ægteskabsordinans fra 1582. Mens Hemmingsen er tydeligt inspireret af Melanchthons indoptagelse af romersk og kanonisk ret, ligger ægteskabsordinansen tættere på det, som Ingesman kalder en fællesprotestantisk ægteskabsret, der trods dens fokus på skriftbegrundelse også havde rødder tilbage i førreformatorisk retspraksis.

I "Den guddommelige skønne natur". Heideggers Hölderlintonkning og Løgstrups metafysik" leverer Svend Andersen på baggrund af fund i Løgstruparkivet et stykke grundforskning af betydning for forståelsen af Løgstrups metafysik. Med Løgstrups egne råd til en student som disposition, præsenterer Andersens først sin egen læsning af Hölderlins elegi "Heimkunft. An die Verwandten" fra 1801, inden han præsenterer Løgstrups tolkninger, som han sammenligner med Heideggers. Mellem de to sidstnævnte finder han markante forskelle, der tydeligt viser skellet mellem Heidegger og Løgstrup og lader ane grundperspektivet for Løgstrups senere skabelsesfilosofi, som Andersen samtidig ser som en udvidelse af Løgstrups oprindelige eksistensfilosofiske position.

I den sidste dobbeltartikel "Evangelielæsningsens placering og funktion i dansk højmesseordning" bidrager Holger Villadsen til dansk liturgihistorie med den første samlede oversigt over evangelie-

læsningens placering fra reformationen til i dag. Reformationens betoning af Ordets forkyndelse førte evangelielæsningen op på prædikestolen, hvilket gav udfordringer for den samlede liturgi og blandt andet fik som konsekvens, at trosbekendelsens sammenhæng med evangelielæsningen blev brudt.

Bo Kristian Holm